

**[Steenholdt]**

at drive underskudsgivende helikopterruter i Grønland. Under disse uheldige omstændigheder vil jeg opfordre trafikministeren til at tage hul på dette emne, selv om genforhandlingen først skulle ske om adskillige år. Jeg ved, at færingerne har startet deres eget flyselskab til øerne på grund af deres utilfredshed med et koncessioneret flyselskab. I den forbindelse kan det tænkes, at Grønlandsfly eller et nyt grønlandsk Atlantselskab hurtigst muligt starter konkurrerende luftfart med SAS, da Grønland i dag har ekspertisen og flymateriel kan leases billigt på det internationale marked.

Men er det nu klogt at tage den færøske løsning og starte en konkurrence om et begrænset marked med tab til følge? Hvis den danske stat, som har overtaget Kryolitselskabet Øresunds 25 pct. aktier, og SAS, som har 37,5 pct., ikke vil dele kagen med Grønland, kan det sagtens blive resultatet. Husk på, at 90 pct. af passagererne transporteres af Grønlandsfly til og fra Kangerlussuaq og omvendt, men til trods herfor må jeg sige, at der er flere muligheder for et godt samarbejde; SAS og Grønlandsfly kan f.eks. dele beflyvningen med to afgangene om ugen til hver. Grønlandsfly kan overtage ruten helt med lavere omkostninger end SAS og betale SAS en andel som royalty, som kan anvendes af SAS' organisation til markedsføring. 1992-93 bør blive det tidspunkt, hvor mange års ønsketænkning omsættes i konkret handling. Grønland har ikke råd til at vente, for markedssituationen for flymateriel er gunstig i disse år. Jeg kan nu også se, at der fra oktober 1993 er mulighed for at koble Pituffik – det er Thule – og Kangerlussuaq sammen med København; hermed tænker jeg på US Air Force's kontrakt med SAS.

Som bekendt forlod amerikanerne Kangerlussuaq den 1. oktober i år, og jeg oplevede allerede sidste uge, at strandede Thulepassagerer i Kangerlussuaq ikke kunne komme videre på grund af dårlig kommunikation mellem Kangerlussuaq og Pituffik. Det er beklageligt, for disse passagerer har som de øvrige passagerer ved kysten krav på en god service.

Der har siden hjemmestyrets indførelse været flere tilfælde, hvor spørgsmålet om nedsættelse af en undersøgelsesdomstol har været rejst i forbindelse med landsstyremedlemmernes ansvar. Der er imidlertid ikke lov hjemmel hertil i den grønlandske retsplejelov. Eftersom

Landstinget fungerer som et sideordnet parlament, er det naturligt, at vi i lighed med bestemmelsen i den danske retsplejelov får mulighed for nedsættelse af undersøgelsesdomstole. Jeg vil opfordre justitsministeren til at tage sagen op som forhandlingsoplæg til landsstyret.

Jeg bliver altid så glad, når folk i Grønland henvender sig til mig for at bede om råd eller for at give mig råd. Her i Danmark får jeg af og til henvendelser; det er sjældent, at jeg bruger dem fra Folketingets talerstol, men med nærværende henvendelse gør jeg det nu.

Det drejer sig om det såkaldte samordningsfradrag, som blev indført ved lov i 1969 med den begrundelse, at tjenestemandspension plus folkepension ville overstige slutlønnen. Dette forhold er ikke gældende længere, og de fleste politiske partier i Danmark og også her i salen har afgivet løfter om, at dette diskriminerende fradrag ville blive afviklet, samt at sagen ville blive rejst nu i Folketingets efterårssamling. Jeg vil gerne være med til at afvikle dette fradrag, selv om nogle vil påstå, at det er et dansk anliggende, men dette fradrag berører en række tidligere tjenestemænd, der også i Grønland har gjort et godt stykke arbejde, og dem har jeg så meget at takke for.

**Jacob Lindenskov (S):**

Statsministeren nævnte i sin redegørelse to forhold, der vedrører Færøerne. Bedømmes disse forhold alene på indholdet i statsministrens tale, kan jeg kun udtrykke tilfredshed med budskaberne, nemlig at regeringen har indgået aftale med Færøernes landsstyre om at overdrage kompetencen vedrørende lovgivningen og regelfastsættelse for området råstoffer i undergrunden til Færøernes Lagting og landsstyre, samt at regeringen har aftalt med landsstyret at låne det nødvendige kapital til nyt indskud i den ene af de to færøske hovedbanker, således at den undgår at gå i betalingsstandsning.

Den første aftale er indgået helt i henhold til intentionerne fra 1948, hvor det i hjemmestyreloven blev bestemt, at området råstoffer i undergrunden efter nærmere forhandling om omfanget kunne overtages til særanliggende. Overtagelsen var også forudset ved Folketingets beslutning og Folketingets behandling af undergrundsloven af 1950, hvor regeringen fo-